

PROGRAM WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY
Szkoła Podstawowa Nr 11 Specjalna
rok szkolny 2021/2022

SPECJALNY OŚRODEK SZKOLNO – WYCHOWAWCZY W ZAMOŚCIU

WSTĘP

Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy w Zamościu jest placówką dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym, znacznym, z autyzmem oraz z niepełnosprawnościami sprzężonymi. W skład Ośrodka wchodzi:

1. Przedszkole Nr 3 Specjalne
2. Szkoła Podstawowa Nr 11 Specjalna
3. Branżowa Szkoła I Stopnia Nr 1 Specjalna
4. Szkoła Specjalna Przystosowująca do Pracy
5. Internat

PODSTAWA PRAWNA

Szkolny Program Wychowawczo - Profilaktyczny Szkoły Podstawowej Nr 11 Specjalnej powstał w oparciu o:

1. Konstytucję Rzeczypospolitej Art. 48,53,54,70,72.
2. Konwencję o Prawach Dziecka Art. 3, 19 i 33.
3. Konwencję o Prawach Osób Niepełnosprawnych.
4. Ustawę z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r., poz. 59)
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przystosowującej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 356).
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z dn. 28.08.2015 r. poz. 1249).
7. Statut SOSW.
8. Ustawę o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi.
9. Ustawę o przeciwdziałaniu narkomanii.
10. Ustawę o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.
11. Narodowy Program Zdrowia.
12. Narodowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego.

W związku z obecną sytuacją epidemiologiczną program uwzględnia wytyczne Ministerstwa Edukacji Narodowej, Ministerstwa Zdrowia i Generalnego Inspektoratu Sanitarnego oraz wewnętrzne procedury funkcjonowania w czasie epidemii koronawirusa. Wszystkie działania wychowawczo - profilaktyczne będą prowadzone zgodnie z zachowaniem obowiązujących zasad reżimu sanitarnego mających na celu zapobieganie rozprzestrzenianiu się koronawirusa.

Program został opracowany na podstawie diagnozy sytuacji dydaktyczno-wychowawczej z użyciem narzędzi:

- ankiet dla wychowawców klas;
- ankiet dla rodziców;
- wywiadu z przedstawicielami uczniów;
- analizy dokumentacji szkolnej;
- analizy dokumentacji pedagoga i psychologa szkolnego;
- analizy raportów badań w zakresie działań profilaktycznych na terenie miasta i kraju, w tym raportów NIK..

Z diagnozy sytuacji wynika, że główne problemy dzieci i młodzieży naszej szkoły to trudności w samodzielnym funkcjonowaniu: mała zaradność, problemy z utrzymaniem higieny osobistej, a także trudności wynikające z zaburzonego obrazu siebie jako osoby niepełnosprawnej. Dużym problemem jest też nieumiejętność właściwego nawiązywania i podtrzymywania kontaktów rówieśniczych. U uczniów występują zaburzenia zachowania, w tym agresja słowna i fizyczna, które nie zawsze są wynikiem demoralizacji, ale wynikają głównie ze specyfiki zaburzeń towarzyszących niepełnosprawności intelektualnej. Ponadto problemy zdrowotne oraz obniżony poziom samokontroli mogą prowadzić do zwiększenia zachowań ryzykownych, jak stosowanie substancji uzależniających, nadużywanie nowoczesnych technologii informacyjnych i komunikacyjnych, niewłaściwe zachowania seksualne, a także zwiększają ryzyko chorób cywilizacyjnych, w tym nadwagi i otyłości.

Czynniki ryzyka

- cechy, sytuacje, warunki sprzyjające powstawaniu zachowań ryzykownych:
- środowisko społeczne promujące negatywne wzorce zachowań,
- modelowanie takich zachowań w domu i szkole,
- grupa rówieśnicza, w której normą są zachowania destrukcyjne,
- niskie wyniki w nauce w szkole i brak celów życiowych,
- nieumiejętne gospodarowanie czasem wolnym.

•

Czynniki chroniące

- sytuacje, warunki zwiększające odporność na działanie czynników ryzyka:
- budzenie zainteresowań,
- budowanie pozytywnego stosunku do szkoły,
- otwarta, serdeczna atmosfera w szkole,
- nauka kompetencji społecznych,
- silna więź z rodzicami,
- konstruktywna grupa rówieśnicza,
- akceptacja i zrozumienie ze strony środowiska lokalnego,
- wsparcie w trudnych sytuacjach.

Dokonana diagnoza pokazuje, że prowadzone dotychczas działania przynoszą rezultaty, ponadto należy zaproponować nowe formy, których potrzeba wynika z pojawiających się problemów oraz potrzeb nauczycieli, uczniów i ich rodzin.

SYLWETKA ABSOLWENTA SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 11 SPECJALNEJ

Absolwent Szkoły Podstawowej Nr 11 Specjalnej:

1. Z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim na miarę swoich możliwości:
  - Samodzielnie funkcjonuje w najbliższym otoczeniu
  - Przestrzega zasad życia społecznego
  - Jest zaradny i rozważny, unika zagrożeń życia i zdrowia
  - Jest kulturalny i taktowny, pomaga innym
  - Jest odpowiedzialny, obowiązkowy i uczciwy
  - Ma poczucie więzi z rodziną, regionem i ojczyzną
  - Samodzielnie i odpowiedzialnie korzysta z mediów
  - Realnie ocenia swoje możliwości
  - Dokonuje poprawnych wyborów i planuje swoją przyszłość
  - Przestrzega zasad bezpieczeństwa

2. Z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym:
  - Porozumiewa się z innymi w sposób adekwatny do swoich możliwości i potrzeb w różnych sytuacjach
  - Zna swoje podstawowe dane personalne
  - Potrafi i wie do kogo zwrócić się o pomoc
  - Dbą o higienę osobistą i zna zasady zdrowego trybu życia
  - Jest samodzielny w zakresie zaspakajania podstawowych potrzeb życiowych
  - Uczestniczy w życiu społecznym i potrafi kulturalnie się zachować
  - Potrafi zachować dystans w stosunku do osób dorosłych

Zadania:

Wszystkie zadania realizowane będą na poziomie następujących obszarów:

- zdrowie – edukacja zdrowotna
- bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych, problemowych
- kultura – wartości, normy, wzory zachowań
- relacje - kształtowanie postaw społecznych
- zintegrowane działania nauczycieli oraz współpraca z rodzicami

Cele główne i szczegółowe programu:

Głównym celem programu jest zwiększenie lub nabycie przez uczniów umiejętności prawidłowego funkcjonowania w szkole i środowisku zgodnie z uniwersalnymi wartościami i normami społecznymi. W przypadkach pojawienia się zachowań ryzykownych oraz innych trudności (wychowawczo – dydaktycznych i materialnych) udzielanie niezbędnej opieki psychologiczno – pedagogicznej i wsparcia.

Cele szczegółowe:

1. Zwiększenie świadomości młodzieży na temat uniwersalnych wartości oraz społecznych norm postępowania.
2. Podniesienie poziomu umiejętności psychospołecznych.
3. Zmniejszenie ilości zachowań ryzykownych.

I ETAP EDUKACYJNY SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 11 SPECJALNEJ

OBSZAR: ZDROWIE – edukacja zdrowotna				
TREŚCI	ZADANIA	SPOSÓB REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	TERMINY REALIZACJI
PROPAGOWANIE ZDROWEGO STYLU ŻYCIA ORAZ PRZECIWDZIAŁANIE CHOROBY CYWILIZACYJNYM 1. Promowanie zdrowego odżywiania, aktywności fizycznej oraz przeciwdziałanie problemom zdrowotnym: <ul style="list-style-type: none"> – nadwaga i otyłość – anoreksja i bulimia – wady postawy – cukrzyca – próchnica – inne 2. Rozwój maksymalnej samodzielności w zakresie zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych	Edukacja uczniów, kształtowanie umiejętności dbania o prawidłowe nawyki żywieniowe, zachęcanie uczniów do aktywności fizycznej dostosowanej do możliwości psychofizycznych uczniów	zajęcia edukacyjne, zajęcia tematyczne, bieżąca praca z uczniem, organizacja spotkań z dietetykiem*	wychowawcy klas, nauczyciele, rodzice, pielęgniarka szkolna, specjaliści, wychowawcy świetlicy i internatu	według planów klasowych na bieżąco
	Realizacja „Programu dla szkół” organizowanego przez Agencję Rynku Rolnego	- przekazywanie dzieciom porcji owoców, warzyw i mleka - spożywanie otrzymanych produktów jako zdrowej przekąski na drugie śniadanie	wicedyrektor, wychowawcy klas	według wyznaczonych terminów dostawy
	Opieka pielęgniarki szkolnej w zakresie profilaktyki	pogadanki w klasach – przykładowa tematyka: higiena osobista, pierwsza pomoc przy skaleczeniach,	pielęgniarka szkolna	wg planów klasowych

		zapobieganie przeziębieniom i grypie, praca pielęgniarki w szkole;		
		rozmowy indywidualne – zasady prawidłowej diety, kontrola masy ciała, postawy ciała		na bieżąco, w miarę potrzeb
	Rozwijanie umiejętności dbania o higienę ciała oraz estetykę stroju	bieżąca praca z uczniem, zajęcia tematyczne, indywidualne rozmowy z uczniami	wychowawcy klas, nauczyciele rodzice, pielęgniarka szkolna, wychowawcy świetlicy i internatu	według planów klasowych na bieżąco, w miarę potrzeb

* organizacja wyjść, imprez itp. zależy od wytycznych przeciwepidemicznych Głównego Inspektora Sanitarnego, Ministerstwa Zdrowia i Ministerstwa Edukacji Narodowej

PRZECIWDZIAŁANIE KRYZYSOM ZDROWIA PSYCHICZNEGO 1. Kształtowanie umiejętności radzenia sobie w różnych sytuacjach życiowych: uczenie radzenia sobie z niepokojem, lękiem, stresem, niepowodzeniami oraz rozwiązywanie sytuacji konfliktowych 2. Kształtowanie postaw asertywnych 3. Propagowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego	Udzielanie pomocy psychologiczno - pedagogicznej w formach odpowiednich do potrzeb uczniów, szczególnie w sytuacji kryzysowej wywołanej pandemią COVID w celu zapewnienia dodatkowej opieki i pomocy, wzmacniającej pozytywny klimat szkoły oraz poczucie bezpieczeństwa	bieżąca praca z uczniem, zajęcia specjalistyczne, warsztaty, porady i konsultacje	wychowawcy klas, nauczyciele, specjaliści, wychowawcy świetlicy i internatu	wrzesień 2021 - czerwiec 2022 według planów klasowych i harmonogramu zajęć
	Psychoedukacja uczniów w zakresie wymienionych treści	zajęcia edukacyjne, specjalistyczne i opiekuńczo - wychowawcze	wychowawcy klas, nauczyciele, specjaliści, wychowawcy świetlicy i internatu	według planów klasowych według harmonogramu zajęć

	Wsparcie psychologiczno - pedagogiczne uczniów i ich rodzin w sytuacjach trudnych	bieżąca praca z uczniem, rozmowy wspierające z uczniem i rodzicami	wychowawcy klas, nauczyciele, specjaliści, wychowawcy świetlicy i internatu	w miarę potrzeb
	Rozbudzanie i rozwijanie zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz stworzenie sytuacji do przeżycia sukcesu	zajęcia tematyczne, zajęcia rozwijające zainteresowania w świetlicy i internacie, realizacja zadań w ramach programów Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych lub Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii , wycieczki turystyczno – krajoznawcze, rajdy*	wychowawcy klas, nauczyciele, specjaliści, wychowawcy świetlicy i internatu	według harmonogramów, planów klasowych i ofert
	Rozwijanie potrzeby spędzania czasu wolnego na świeżym powietrzu - utrwalanie właściwych nawyków: spacer, gry i zabawy na świeżym powietrzu	zajęcia edukacyjne, rewalidacyjne, specjalistyczne i opiekuńczo - wychowawcze	wychowawcy klas, nauczyciele, specjaliści, wychowawcy świetlicy i internatu	według planów klasowych na bieżąco
WDRAŻANIE PROCEDUR FUNKCJONOWANIA SZKOŁY W CZASIE EPIDEMII KORONAWIRUSA	Zapoznanie uczniów i rodziców ze szczegółowymi wytycznymi dotyczącymi organizacji zajęć	zebranie klasowe, zajęcia tematyczne	wychowawcy klas, wychowawcy świetlicy i internatu	wrzesień 2021 w miarę potrzeb (w przypadku zmiany wytycznych)
	Edukacja uczniów w zakresie profilaktyki	zajęcia edukacyjne, zajęcia opiekuńczo-wychowawcze	wychowawcy klas, wychowawcy świetlicy i internatu	wg planów klasowych
	Udzielanie wsparcia uczniom i rodzicom	porady, konsultacje	psycholog, pedagog	w miarę potrzeb

* organizacja wyjść, imprez itp. zależy od wytycznych przeciwepidemicznych Głównego Inspektora Sanitarnego, Ministerstwa Zdrowia i Ministerstwa Edukacji Narodowej

ZAINTERESOWANIE ŚRODOWISKIEM PRZYRODNICZYM, KSZTAŁTOWANIE POSTAW EKOLOGICZNYCH 1. Poznawanie środowiska przyrodniczego 2. Ukazywanie związku człowieka z przyrodą	Nauka rozpoznawania pór roku i zjawisk im towarzyszących (doskonalenie umiejętności wyboru odzieży i ubierania się adekwatnie do sytuacji i pogody)	bieżąca praca z uczniem, zajęcia tematyczne, zajęcia edukacyjne, rewalidacyjne i opiekuńczo - wychowawcze	wychowawcy klas, nauczyciele, wychowawcy świetlicy i internatu	według planów klasowych na bieżąco
	Edukacja uczniów – kształtowanie postaw proekologicznych; wyrabianie nawyków oszczędnego gospodarowania wodą, energią i materiałami, praktyczne sortowanie odpadów	zajęcia tematyczne, gazetki tematyczne, udział w działaniach na rzecz ochrony środowiska*	wychowawcy klas, nauczyciele, wychowawcy świetlicy i internatu, opiekun LOP	według planów klasowych

* organizacja wyjść, imprez itp. zależy od wytycznych przeciwepidemicznych Głównego Inspektora Sanitarnego, Ministerstwa Zdrowia i Ministerstwa Edukacji Narodowej

OBSZAR: RELACJE – kształtowanie postaw społecznych				
TREŚCI	ZADANIA	SPOSÓB REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	TERMIN REALIZACJI
ROZWÓJ KOMUNIKACJI 1. Nabywanie umiejętności komunikowania się w bliskim i dalszym środowisku	Nauka komunikowania się z innymi, wyrażania własnych emocji i potrzeb	Opracowanie i bieżące wykorzystywanie zestawu pomocy do komunikowania się dostępnego na wszystkich zajęciach w szkole, w domu oraz w środowisku lokalnym	wychowawcy, specjaliści AAC, cała społeczność szkolna	wrzesień 2021 na bieżąco

	Promocja czytelnictwa wśród uczniów	lekcje biblioteczne, udział w Ogólnopolskiej Kampanii „Cała Polska czyta dzieciom”	wychowawcy klas, bibliotekarz, nauczyciele języka polskiego, logopedzi	według planów klasowych czerwiec 2022
--	-------------------------------------	--	--	---------------------------------------

FUNKCJONOWANIE W RODZINIE	1. Ukazywanie roli rodziny w życiu człowieka	Edukacja uczniów w zakresie tematyki związanej z rodziną	zajęcia tematyczne, zajęcia edukacyjne, rewalidacyjne, specjalistyczne i opiekuńczo - wychowawcze	wychowawcy, nauczyciele, specjaliści, wychowawcy świetlicy i internatu	według planów klasowych
	2. Kulturowanie tradycji rodzinnych, wzmocnienie właściwych relacji między członkami rodziny	Organizowanie uroczystości rodzinnych na terenie szkoły*	wspólne świętowanie: urodziny uczniów, Dzień Matki, Dzień Ojca, Dzień Rodziny, Dzień Dziecka, Spotkanie opłatkowe, Śniadanie Wielkanocne, udział rodziców w wyjściach i wycieczkach klasowych*	wychowawcy klas	według harmonogramów uroczystości i planów klasowych
NAUKA FUNKCJONOWANIA W GRUPIE RÓWIEŚNICZEJ	1. Kształtowanie poczucia przynależności do klasy i szkoły 2. Rozwijanie umiejętności działania w grupie rówieśniczej i nawiązywania prawidłowych relacji koleżeńskich	Integracja zespołu klasowego	zajęcia integracyjne	wychowawcy klas	wrzesień – październik 2021
			impresy klasowe: urodziny, Dzień Chłopaka, Andrzejki, Choinka, Spotkanie opłatkowe, Dzień Kobiet, Śniadanie wielkanocne*	wychowawcy klas, zespół nauczycieli uczących w klasie	według harmonogramu uroczystości i planów klasowych
			rajdy, wycieczki turystyczno – krajoznawcze*	wychowawcy klas, nauczyciele, wychowawcy internatu, organizatorzy	według planów klasowych i ofert
		Nauka współpracy z rówieśnikami w sytuacjach zadaniowych	zajęcia edukacyjne, specjalistyczne, rewalidacyjne, opiekuńczo - wychowawcze	wychowawcy, nauczyciele, specjaliści AAC, specjaliści	według planów klasowych

	Nauka rozwiązywania konfliktów	zajęcia specjalistyczne, warsztaty, zajęcia edukacyjne, opiekuńczo - wychowawcze	pedagog, psycholog, wychowawcy klas, wychowawcy świetlicy i internatu, nauczyciele	według planów zajęć pedagoga i psychologa na bieżąco
		działania o charakterze interwencyjnym i mediacyjnym	wszyscy pracownicy szkoły	w miarę wystąpienia potrzeb

* organizacja wyjść, imprez itp. zależy od wytycznych przeciwepidemicznych Głównego Inspektora Sanitarnego, Ministerstwa Zdrowia i Ministerstwa Edukacji Narodowej

NAUKA FUNKCJONOWANIA W SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ 1. Wdrażanie do uczestnictwa w życiu społecznym 2. Kształtowanie ról społecznych 3. Przeciwdziałanie dyskryminacji 4. Rozwój doradztwa zawodowego	Nauka korzystania z miejsc użyteczności publicznej, środków komunikacji miejskiej oraz właściwego zachowania się w nich*	wyjścia do miejsc użyteczności publicznej*	wychowawcy klas, nauczyciele, wychowawcy internatu	według planów klasowych
	Stwarzanie warunków do nawiązywania więzi z rówieśnikami	zajęcia grupowe z uczniami z innych klas*	wychowawcy, nauczyciele, wychowawcy świetlicy i internatu	według planów klasowych
	Organizowanie lub uczestnictwo w wydarzeniach o charakterze szkolnym i lokalnym *	imprezy, akademie, konkursy*	koordynatorzy, organizatorzy, wychowawcy klas, nauczyciele, wychowawcy świetlicy i internatu	według harmonogramu uroczystości szkolnych według ofert
	Uczestnictwo uczniów w imprezach i uroczystościach odbywających się na terenie miasta*	wyjścia do Zamojskiego Domu Kultury, Młodzieżowego Domu Kultury, Książnicy Zamojskiej Centrum Kultury, filmowej "Stylowy", restauracji, muzeów*	wychowawcy klas we współpracy z zespołem klasowym nauczycieli, wychowawcy internatu	według planów klasowych i ofert
	Rozpoznawanie predyspozycji uczniów	zajęcia tematyczne, spotkania	doradca zawodowy, wychowawcy klas,	według planów klasowych

	poprzez poznawanie różnych zawodów	z przedstawicielami różnych zawodów* , wyjścia do zakładów pracy* , spotkania z doradcą zawodowym	nauczyciele, wychowawcy świetlicy i internatu	
	Organizacja zajęć rozwijających zainteresowania w szkole, świetlicy i internacie	uczestnictwo w wybranym kole zainteresowań według własnych preferencji	wychowawcy świetlicy i internatu, pedagog, psycholog	wrzesień 2021 według programów

* organizacja wyjść, imprez itp. zależy od wytycznych przeciwepidemicznych Głównego Inspektora Sanitarnego, Ministerstwa Zdrowia i Ministerstwa Edukacji Narodowej

OBSZAR KULTURA - wartości, normy, wzory zachowań

TREŚCI	ZADANIA	SPOSÓB REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	TERMIN REALIZACJI
KSZTAŁTOWANIE OSOBOWOŚCI UCZNIÓW				
1. Kształtowanie systemu wartości	Edukacja uczniów – kształtowanie postaw moralnie pożądanych, odróżnianie dobra od zła	bieżąca praca z uczniem, zajęcia edukacyjne, rewalidacyjne, specjalistyczne i opiekuńczo - wychowawcze, wyjścia, wycieczki*	wychowawcy klas, nauczyciele, specjaliści, wychowawcy świetlicy i internatu	na bieżąco według planów klasowych
2. Zapobieganie dyskryminacji uczniów z uwagi na ich niepełnosprawność				
3. Wychowanie do wrażliwości na prawdę i dobro . Kształtowanie właściwych postaw szlachetności, zaangażowania społecznego i dbałości o zdrowie.	Zapoznanie z prawami osób niepełnosprawnych – zapisy Konwencji o Prawach Osób Niepełnosprawnych	zajęcia tematyczne , zajęcia edukacyjne, specjalistyczne	wychowawcy klas, nauczyciele, psycholog , pedagog, wychowawcy świetlicy i internatu	według planów klasowych
4. Rozwijanie samodzielności, kreatywności i innowacyjności uczniów	Uświadomienie uczniom ich ograniczeń wynikających z ich niepełnosprawności	zajęcia tematyczne, uczestnictwo w inicjatywach mających na celu zapobieganie dyskryminacji, kształtujących postawę tolerancji	wychowawcy klas, nauczyciele, psycholog, pedagog, wychowawcy świetlicy i internatu	według harmonogramu, według planów klasowych

	Trening umiejętności społecznych: - eliminowanie zachowań nieakceptowanych społecznie, - ćwiczenia sytuacji kształcących umiejętności podejmowania decyzji, - ćwiczenia w rozwiązywaniu sytuacji trudnych, poszukiwaniu sposobów zwracania się o pomoc, - uczenie kompetencji społecznych	zajęcia edukacyjne, rewalidacyjne, specjalistyczne, opiekuńczo - wychowawcze	wychowawcy klas, nauczyciele, psycholog, pedagog, wychowawcy świetlicy i internatu	na bieżąco według planów klasowych
	Rozwijanie zainteresowań i uzdolnień uczniów	zajęcia edukacyjne, rewalidacyjne, specjalistyczne, zajęcia rozwijające zainteresowania w świetlicy i internacie	wychowawcy klas, nauczyciele, specjaliści, wychowawcy świetlicy i internatu	według planów klasowych, harmonogramu zajęć rozwijających zainteresowania w świetlicy i internacie
	Rozwijanie samodzielności w planowaniu wydatków	bieżąca praca z uczniem, zajęcia edukacyjne, rewalidacyjne, specjalistyczne, opiekuńczo - wychowawcze	wychowawcy klas, nauczyciele, specjaliści, wychowawcy świetlicy i internatu	według planów pracy na bieżąco
KSZTAŁTOWANIE SZACUNKU DO WŁASNEGO PAŃSTWA 1. Poznawanie własnego regionu, państwa, tradycji oraz instytucji i organizacji związanych z kulturą 2. Rozumienie przynależności do kraju, regionu i narodu 3. Uczenie tolerancji dla innych kultur	Rozwijanie szacunku do własnego państwa, symboli i barw narodowych , miejsc pamięci narodowej	zajęcia tematyczne	wychowawcy, nauczyciele wychowawcy świetlicy i internatu	według planów klasowych listopad 2021, maj 2022
		udział w uroczystościach z okazji świąt narodowych*	koordynatorzy, organizatorzy	według harmonogramu uroczystości szkolnych według ofert
		wycieczki z przewodnikiem, lekcje muzealne, wyjścia do miejsc pamięci narodowej*	wychowawcy, nauczyciele przedmiotowi, organizatorzy	według planów klasowych, według ofert

* organizacja wyjść, imprez itp. zależy od wytycznych przeciwepidemicznych Głównego Inspektora Sanitarnego, Ministerstwa Zdrowia i Ministerstwa Edukacji Narodowej

OBSZAR: BEZPIECZEŃSTWO - profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)				
TREŚCI	ZADANIA	SPOSÓB REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	TERMIN REALIZACJI
ZAPOBIEGANIE NIEBEZPIECZNYM SYTUACJOM W SZKOLE I POZA NIĄ 1. Zapobieganie sytuacjom ryzykownym	Poznanie podstawowych zasad bezpieczeństwa w różnych sytuacjach	zapoznanie z regulaminami BHP obowiązującymi na terenie SOSW	wychowawcy, nauczyciele, wychowawcy świetlicy i internatu	wrzesień 2021
		udział w apelach: „Bezpieczne ferie”, „Bezpieczne wakacje” *	wychowawcy, nauczyciele, koordynatorzy	styczeń 2022 czerwiec 2022
		zajęcia tematyczne	wychowawcy, nauczyciele, wychowawcy świetlicy i internatu	według planów klasowych
	Uwrażliwienie na zagrożenia mogące pojawić się w kontaktach z nieznanymi (wychodzenie z obcymi, przekazywanie danych personalnych, przyjmowanie prezentów)	bieżąca praca z uczniem, zajęcia edukacyjne, rewalidacyjne, specjalistyczne, opiekuńczo - wychowawcze	wychowawcy, nauczyciele, pedagog i psycholog	według planów klasowych na bieżąco w miarę potrzeb
	Poznanie, utrwalenie przepisów ruchu drogowego	bieżąca praca z uczniem, zajęcia edukacyjne, rewalidacyjne, specjalistyczne, opiekuńczo -wychowawcze	wychowawcy, nauczyciele, wychowawcy świetlicy i internatu	wrzesień 2021 na bieżąco
	Poznanie, utrwalenie podstawowych zasad udzielania pierwszej pomocy	bieżąca praca z uczniem, zajęcia edukacyjne, rewalidacyjne, specjalistyczne, opiekuńczo -wychowawcze	wychowawcy klas, nauczyciele, wychowawcy świetlicy i internatu, pielęgniarka	wrzesień 2021 na bieżąco

	Nauka reagowania w sytuacjach zagrożenia zdrowia i życia	bieżąca praca z uczniem, zajęcia edukacyjne, rewalidacyjne, specjalistyczne, opiekuńczo -wychowawcze	wychowawcy klas, nauczyciele wychowawcy świetlicy i internatu, pielęgniarka	wrzesień - październik 2021 według planów klasowych
--	--	--	---	---

* organizacja wyjść, imprez itp. zależy od wytycznych przeciwepidemicznych Głównego Inspektora Sanitarnego, Ministerstwa Zdrowia i Ministerstwa Edukacji Narodowej

PRZECIWDZIAŁANIE AGRESJI I PRZEMOCY RÓWIEŚNICZEJ	Edukacja uczniów - nauka radzenia sobie z przemocą rówieśniczą w szkole i poza nią oraz kontroli własnych emocji i zachowań	organizacja opieki psychologiczno – pedagogicznej na terenie szkoły i internatu	pedagog, psycholog	wrzesień 2021 – czerwiec 2022 na bieżąco, w miarę potrzeb
		organizacja spotkań z przedstawicielami Policji, Straży Miejskiej*	koordynatorzy, pedagog, psycholog	według harmonogramu w miarę potrzeb
		organizacja dyżurów nauczycieli podczas przerw śródlekcyjnych	zespół opracowujący dyżury nauczycieli	według harmonogramu
ROZWIJANIE KOMPETENCJI CYFROWYCH I BEZPIECZEŃSTWO W CYBERPRZESTRZENI	Edukacja uczniów – wdrażanie do korzystania z nowych technologii oraz w zakresie bezpiecznego korzystania z Internetu i urządzeń mobilnych	bieżąca praca z uczniem, zajęcia tematyczne, zajęcia edukacyjne, rewalidacyjne, specjalistyczne, opiekuńczo - wychowawcze	wychowawcy klas , nauczyciele, wychowawcy świetlicy i internatu	według planów klasowych
	Przekazywanie informacji na temat zasad bezpiecznego korzystania z technologii informacyjno – komunikacyjnych Wdrażanie do: - zachowania ostrożności w zawieraniu wirtualnych znajomości	zajęcia tematyczne, prezentacja filmów edukacyjnych, organizacja spotkań z przedstawicielami Policji*, Straży Miejskiej, zajęcia dotyczące przeciwdziałania przemocy w Internecie	wychowawcy klas, nauczyciele, pedagog , psycholog , wychowawcy świetlicy i internatu	według planów klasowych według potrzeb

	- dbałości o ochronę danych personalnych podczas korzystania z Internetu - przestrzeganie zasad bezpieczeństwa w trakcie kształcenia na odległość			
--	--	--	--	--

* organizacja wyjść, imprez itp. zależy od wytycznych przeciwepidemicznych Głównego Inspektora Sanitarnego, Ministerstwa Zdrowia i Ministerstwa Edukacji Narodowej

ZAPOBIEGANIE ZACHOWANIOM RYZYKOWNYM ORAZ PRZECIWDZIAŁANIE UZALEŻNIENIOM OD: <ul style="list-style-type: none"> • nikotyny • narkotyków • alkoholu • dopalaczy w tym nowoczesnych środków odurzających • napojów energetycznych • gier komputerowych, Internetu, telefonów komórkowych 	Edukacja uczniów – kształtowanie świadomości negatywnego działania środków uzależniających	zajęcia edukacyjne, opiekuńczo - wychowawcze, specjalistyczne, udział w kampaniach społecznościowych według ofert, realizacja programów w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych lub Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii	wychowawcy klas, nauczyciele, pedagodzy psycholog, koordynatorzy programów, pielęgniarka, wychowawcy świetlicy i internatu	według planów klasowych, według harmonogramu i ofert na bieżąco
	Współpraca z instytucjami wspomagającymi pracę szkoły (Policja, Straż Miejska, Sąd Rodzinny, Ośrodki Pomocy Społecznej)	informowanie o sytuacjach trudnych	wicedyrektor, psycholog, pedagog, wychowawcy klas, świetlicy i internatu	na bieżąco w miarę potrzeb
	Przeciwdziałanie dużej ilości godzin nieusprawiedliwionych	monitorowanie frekwencji uczniów	wychowawcy klas, pedagog, wicedyrektor	co miesiąc przez cały rok szkolny
	Wsparcie i pomoc specjalistyczna w przypadku zdiagnozowania uzależnień	spotkania z psychologiem i pedagogiem	wychowawcy klas i internatu pedagog psycholog	według harmonogramu w miarę potrzeb

OBSZAR: ZINTEGROWANE DZIAŁANIA NAUCZYCIELI ORAZ WSPÓLPRACA Z RODZICAMI

TREŚCI	ZADANIA	SPOSÓB REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	TERMIN REALIZACJI
PARTNERSTWO RODZICÓW I SZKOŁY W ZAKRESIE WYCHOWANIA I EDUKACJI	Rozpoznawanie oczekiwań rodziców dotyczących funkcjonowania szkoły, inspirowanie do zgłaszania inicjatyw	rozmowy, ankiety, zeszyty korespondencji	wychowawcy klas, wychowawcy świetlicy i internatu, psycholog, pedagog, dyrektorzy	wrzesień 2021 systematycznie
	Zapoznanie rodziców z działalnością statutową szkoły, podstawowymi dokumentami, przepisami prawa oświatowego, planowanymi działaniami	zebrania z dyrektorem, wychowawcą, informacje na stronie internetowej, tablicy ogłoszeń	dyrektorzy, wychowawcy klas, psycholog , pedagog	wrzesień 2021 systematycznie
	Przekazywanie informacji o postępach i trudnościach dziecka, ustalanie sposobów ich przewycięzania	rozmowy indywidualne, udział w zebraniach zespołów dokonujących wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia	wychowawcy klas, wychowawcy internatu, psycholog, pedagog szkolny	w miarę potrzeb systematycznie
	Doskonalenie kompetencji wychowawczych rodziców	szkolenia dla rodziców*	pedagog , psycholog – koordynator „Szkoły dla Rodziców”, wychowawcy klas, nauczyciele	według harmonogramu według potrzeb
	Współpraca z rodzicami w zakresie samodzielności ucznia w życiu codziennym	rozmowy indywidualne z rodzicami, konsultacje z wychowawcami	wychowawcy klas, wychowawcy świetlicy i internatu, zespoły nauczycieli, psycholog, pedagog	na bieżąco

	Inspirowanie rodziców do aktywnego włączania się w życie klasy i szkoły	udział rodziców oraz pomoc w organizowaniu imprez klasowych i szkolnych włączanie rodziców jako ekspertów w działania edukacyjne i wychowawcze	wychowawcy klas, wychowawcy świetlicy i internatu, zespoły nauczycieli, psycholog, pedagog	według planów klasowych harmonogramu uroczystości i wycieczek
	Wdrażanie rodziców do korzystania z platformy Microsoft Office 365 oraz dziennika elektronicznego	usprawnianie komunikacji w okresie reżimu sanitarnego z uwagi na epidemię koronawirusa oraz kształcenia na odległość	wychowawcy klas, wychowawcy internatu, nauczyciel informatyki	według potrzeb

* organizacja wyjść, imprez itp. zależy od wytycznych przeciwepidemicznych Głównego Inspektora Sanitarnego, Ministerstwa Zdrowia i Ministerstwa Edukacji Narodowej

II ETAP EDUKACYJNY SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 11 SPECJALNEJ

OBSZAR: ZDROWIE – edukacja zdrowotna				
TREŚCI	ZADANIA	SPOSÓB REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	TERMIN REALIZACJI
PROPAGOWANIE ZDROWEGO STYLU ŻYCIA ORAZ PRZECIWDZIAŁANIE CHOROBY CYWILIZACYJNYM 1. Promowanie zdrowego odżywiania, aktywności fizycznej oraz przeciwdziałanie problemom zdrowotnym: <ul style="list-style-type: none"> • nadwaga i otyłość • anoreksja i bulimia • wady postawy 	Edukacja uczniów, kształtowanie umiejętności dbania o prawidłowe nawyki żywieniowe i zdrowotne, zachęcanie uczniów do aktywności fizycznej dostosowanej do możliwości psychofizycznych uczniów	zajęcia edukacyjne, zajęcia tematyczne, bieżąca praca z uczniem, organizacja spotkań z dietetykiem*	wychowawcy, nauczyciele, rodzice, pielęgniarka szkolna	według planów klasowych na bieżąco

<ul style="list-style-type: none"> • cukrzyca • próchnica • inne <p>2. Rozwój maksymalnej samodzielności w zakresie zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych</p>	<p>Realizacja „Programu dla szkół” organizowanego przez Agencję Rynku Rolnego</p>	<p>- przekazywanie dzieciom porcji owoców, warzyw i mleka - spożywanie otrzymanych produktów jako zdrowej przekąski na drugie śniadanie wykorzystywanie produktów podczas zajęć</p>	<p>wicedyrektor, wychowawcy klas</p>	<p>według wyznaczonych terminów dostawy</p>
	<p>Opieka pielęgniarki szkolnej w zakresie profilaktyki</p>	<p>pogadanki w klasach – przykładowa tematyka: higiena osobista, pierwsza pomoc przy skaleczeniach, zapobieganie przeziębieniom i grypie, praca pielęgniarki w szkole;</p> <p>rozmowy indywidualne – przeciwdziałanie uzależnieniom, zasady prawidłowej diety, kontrola masy ciała, postawy ciała</p>	<p>pielęgniarka szkolna</p>	<p>wg planów klasowych</p> <p>na bieżąco , w miarę potrzeb</p>
	<p>Rozwijanie umiejętności dbania o higienę ciała oraz estetykę stroju</p>	<p>bieżąca praca z uczniem, zajęcia tematyczne, indywidualne rozmowy z uczniami</p>	<p>wychowawcy klas, nauczyciele, wychowawcy świetlicy i internatu, rodzice, pielęgniarka szkolna</p>	<p>według planów klasowych na bieżąco, w miarę potrzeb</p>

* organizacja wyjść, imprez itp. zależy od wytycznych przeciwepidemicznych Głównego Inspektora Sanitarnego, Ministerstwa Zdrowia i Ministerstwa Edukacji Narodowej

<p>PRZECIWDZIAŁANIE KRYZYSOM ZDROWIA PSYCHICZNEGO</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kształtowanie umiejętności radzenia sobie w różnych sytuacjach życiowych: uczenie radzenia sobie z niepokojem, lękiem, stresem, niepowodzeniami oraz rozwiązywania sytuacji konfliktowych 2. Kształtowanie zachowań zgodnych z ogólnie przyjętymi normami życia społecznego 3. Kształtowanie postaw asertywnych 	<p>Udzielanie pomocy psychologiczno - pedagogicznej w formach odpowiednich do potrzeb uczniów, szczególnie w sytuacji kryzysowej wywołanej pandemią COVID w celu zapewnienia dodatkowej opieki i pomocy, wzmacniającej pozytywny klimat szkoły oraz poczucie bezpieczeństwa</p>	<p>bieżąca praca z uczniem, warsztaty, zajęcia specjalistyczne, rozmowy indywidualne z uczniami</p>	<p>wychowawcy klas, nauczyciele, specjaliści, wychowawcy świetlicy i internatu</p>	<p>wrzesień 2021 - czerwiec 2022 według planów klasowych i harmonogramu zajęć</p>
<ol style="list-style-type: none"> 4. Propagowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego 5. Seksualność młodzieży - radzenie sobie z problemami okresu dojrzewania 	<p>Psychoedukacja uczniów w zakresie wyżej wymienionych treści.</p>	<p>zajęcia edukacyjne, specjalistyczne i opiekuńczo - wychowawcze</p>	<p>wychowawcy klas, nauczyciele, specjaliści, wychowawcy świetlicy i internatu</p>	<p>według planów klasowych według harmonogramu zajęć</p>
	<p>Wsparcie psychologiczno - pedagogiczne uczniów i ich rodzin w sytuacjach trudnych</p>	<p>bieżąca praca z uczniem, rozmowy wspierające z uczniem i rodzicami</p>	<p>wychowawcy klas, nauczyciele, specjaliści, wychowawcy świetlicy i internatu</p>	<p>w miarę potrzeb</p>
	<p>Rozbudzanie i rozwijanie zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz stworzenie sytuacji do przeżycia sukcesu</p>	<p>zajęcia tematyczne, zajęcia rozwijające zainteresowania w świetlicy i internacie, realizacja zadań w ramach programów Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych lub Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii, wycieczki turystyczne – krajoznawcze, rajdy*</p>	<p>wychowawcy klas, nauczyciele, specjaliści, wychowawcy świetlicy i internatu</p>	<p>według harmonogramu, planów klasowych i ofert</p>

	Rozwijanie potrzeby spędzania czasu wolnego na świeżym powietrzu - utrwalanie właściwych nawyków: spacery, gry i zabawy na świeżym powietrzu	zajęcia edukacyjne, rewalidacyjne, specjalistyczne i opiekuńczo - wychowawcze	wychowawcy klas, nauczyciele, specjaliści, wychowawcy świetlicy i internatu	według planów klasowych na bieżąco
	Edukacja uczniów – poznanie różnic, zmian zachodzących w organizmie w czasie okresu dojrzewania	zajęcia tematyczne, zajęcia specjalistyczne, zajęcia edukacyjne, w ramach godziny wychowawczej i godzin wychowania do życia w rodzinie	wychowawcy klas, nauczyciele wychowania do życia w rodzinie, nauczyciele, wychowawcy świetlicy i internatu	według planów klasowych na bieżąco
WDRAŻANIE PROCEDUR FUNKCJONOWANIA SZKOŁY W CZASIE EPIDEMII KORONAWIRUSA	Zapoznanie uczniów i rodziców ze szczegółowymi wytycznymi dotyczącymi organizacji zajęć	zebranie klasowe, zajęcia tematyczne	wychowawcy klas, wychowawcy świetlicy i internatu	wrzesień 2021 w miarę potrzeb (w przypadku zmiany wytycznych)
	Edukacja uczniów w zakresie profilaktyki	zajęcia edukacyjne, zajęcia opiekuńczo-wychowawcze	wychowawcy klas, wychowawcy świetlicy i internatu	wg planów klasowych
	Udzielanie wsparcia pedagogicznego i psychologicznego uczniom i rodzicom	porady, konsultacje	psycholog, pedagog	w miarę potrzeb
ZAINTERESOWANIE ŚRODOWISKIEM PRZYRODNICZYM, KSZTAŁTOWANIE POSTAW EKOLOGICZNYCH 1. Poznawanie środowiska przyrodniczego 2. Ukazywanie związku człowieka z przyrodą	Nauka rozpoznawania pór roku i zjawisk im towarzyszących (doskonalenie umiejętności wyboru odzieży i ubierania się adekwatnie do sytuacji i pogody)	bieżąca praca z uczniem, zajęcia tematyczne, zajęcia edukacyjne, rewalidacyjne i opiekuńczo - wychowawcze	wychowawcy klas, nauczyciele, wychowawcy świetlicy i internatu	według planów klasowych na bieżąco

--	--	--	--	--

	Edukacja uczniów – kształtowanie postaw proekologicznych; wyrabianie nawyków oszczędnego gospodarowania wodą, energią i materiałami, praktyczne sortowanie odpadów	zajęcia tematyczne, gazetki tematyczne, udział w działaniach na rzecz ochrony środowiska*	wychowawcy klas, nauczyciele, wychowawcy świetlicy i internatu, opiekun LOP	według planów klasowych
--	--	---	---	-------------------------

* organizacja wyjść, imprez itp. zależy od wytycznych przeciwepidemicznych Głównego Inspektora Sanitarnego, Ministerstwa Zdrowia i Ministerstwa Edukacji Narodowej

OBSZAR: RELACJE – kształtowanie postaw społecznych				
TREŚCI	ZADANIA	SPOSÓB REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	TERMIN REALIZACJI
ROZWÓJ KOMUNIKACJI 1. Nabywanie umiejętności komunikowania się w bliskim i dalszym środowisku	Rozwijanie umiejętności komunikowania się z innymi, wyrażania własnych emocji i potrzeb	Rozbudowanie i wykorzystywanie zestawu pomocy do komunikowania się dostępnego na wszystkich zajęciach w szkole, w domu oraz w środowisku lokalnym	wychowawcy, specjaliści AAC, logopedzi	wrzesień 2021 na bieżąco
	Promocja czytelnictwa wśród uczniów	lekcje biblioteczne, udział w Ogólnopolskiej Kampanii „Cała Polska czyta dzieciom”	wychowawcy klas, bibliotekarz, nauczyciele języka polskiego, logopedzi	według planów klasowych czerwiec 2022
	Rozwijanie kompetencji kluczowych poprzez wykorzystywanie narzędzi technologii informacyjno-	nauka korzystania z komputera i Internetu w celu wyszukiwania informacji	nauczyciel informatyki, bibliotekarz, nauczyciele, wychowawcy klas, wychowawcy internatu	według planów zajęć

	komunikacyjnej (TIK)	wdrażanie do korzystania z platformy Microsoft Office 365	wychowawcy klas, wychowawcy internatu, nauczyciel informatyki	według planów zajęć
FUNKCJONOWANIE W RODZINIE	Edukacja uczniów w zakresie tematyki związanej z rodziną	zajęcia tematyczne, zajęcia edukacyjne, rewalidacyjne, specjalistyczne i opiekuńczo - wychowawcze	wychowawcy klas, nauczyciele, wychowawcy świetlicy i internatu, pedagog, psycholog	według planów klasowych
1. Ukazywanie roli rodziny w życiu człowieka				
2. Kulturowanie tradycji rodzinnych, wzmocnienie właściwych relacji między członkami rodziny	Organizowanie uroczystości rodzinnych na terenie szkoły*	Wspólne świętowanie: urodziny uczniów, Dzień Matki, Dzień Ojca, Dzień Rodziny, Dzień Dziecka, Spotkanie opłatkowe, Śniadanie Wielkanocne, udział rodziców w wyjściach i wycieczkach klasowych*	wychowawcy klas	według harmonogramów uroczystości szkolnych i planów klasowych
3. Przygotowanie uczniów do pełnienia roli kobiety i mężczyzny				
	Wprowadzenie elementów wiedzy o rozwoju i zmianach własnego ciała w okresie dojrzewania	zajęcia tematyczne, zajęcia wychowania do życia w rodzinie	wychowawcy klas, nauczyciele wychowania do życia w rodzinie, wychowawcy internatu	według planów klasowych
NAUKA FUNKCJONOWANIA W GRUPIE RÓWIEŚNICZEJ	Integracja zespołu klasowego	zajęcia integracyjne	wychowawcy klas	wrzesień – październik 2021
1. Kształtowanie poczucia przynależności do klasy i szkoły		imprezy klasowe: urodziny, Dzień Chłopaka, Andrzejki, Choinka, Spotkanie opłatkowe, Dzień Kobiet, Śniadanie wielkanocne, rajdy, wycieczki turystyczno – krajoznawcze*	wychowawcy klas, zespół nauczycieli, organizatorzy	według harmonogramu uroczystości szkolnych i planów klasowych, według ofert
2. Rozwijanie umiejętności działania w grupie rówieśniczej i nawiązywania prawidłowych relacji koleżeńskich				
3. Właściwe relacje z płcią przeciwną, utrzymywania bliskości lub dystansu, uczenie się życia towarzyskiego				
4. Wdrażanie do współdziałania w grupie i pomagania sobie, uczenie się wykonywania	Nauka współpracy z rówieśnikami w sytuacjach zadaniowych	zajęcia edukacyjne, specjalistyczne, rewalidacyjne, opiekuńczo - wychowawcze	wychowawcy, nauczyciele, specjaliści AAC, specjaliści	według planów klasowych

pracy charytatywnej/wolontariackiej	Edukacja psychoseksualna	zajęcia edukacyjne, zajęcia wychowania do życia w rodzinie	wychowawcy, nauczyciele wychowania do życia w rodzinie, nauczyciele	według planów klasowych
	Nauka rozwiązywania konfliktów	zajęcia specjalistyczne, warsztaty, zajęcia edukacyjne, opiekuńczo - wychowawcze	pedagog , psycholog, wychowawcy klas, wychowawcy świetlicy i internatu, nauczyciele	według planów klasowych
		działania o charakterze interwencyjnym i mediacyjnym	wszyscy pracownicy szkoły	w miarę wystąpienia potrzeby
	Organizacja szkolnego wolontariatu	włączanie się w akcje charytatywne	opiekunowie Szkolnego Wolontariatu i Samorządu Uczniowskiego	według terminów organizacji zbiórek

* organizacja wyjść, imprez itp. zależy od wytycznych przeciwepidemicznych Głównego Inspektora Sanitarnego, Ministerstwa Zdrowia i Ministerstwa Edukacji Narodowej

NAUKA FUNKCJONOWANIA W SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ	1. Wdrażanie do uczestnictwa w życiu społecznym	Nauka korzystania z miejsc użyteczności publicznej, środków komunikacji oraz właściwego zachowania się w nich*	wyjścia do miejsc użyteczności publicznej, przejazdy środkami komunikacji miejskiej*	wychowawcy klas, nauczyciele, wychowawcy internatu	według planów klasowych		
						2. Przeciwdziałanie dyskryminacji	3. Rozwój doradztwa zawodowego
	Organizowanie lub uczestnictwo w wydarzeniach o zasięgu szkolnym i lokalnym*	imprezy, akademie, konkursy*	koordynatorzy, organizatorzy, wychowawcy klas, nauczyciele, wychowawcy świetlicy i internatu	według harmonogramu uroczystości szkolnych według ofert			

	Uczestnictwo uczniów w imprezach i uroczystościach odbywających się na terenie miasta	Wyjścia do Zamojskiego Domu Kultury, Młodzieżowego Domu Kultury, Książnicy Zamojskiej Centrum Kultury filmowej "Stylowy", restauracji, muzeów*	wychowawcy klas we współpracy z zespołem klasowym nauczycieli, wychowawcy internatu	według planów klasowych i ofert
	Rozpoznawanie predyspozycji uczniów poprzez poznawanie różnych zawodów	zajęcia tematyczne, spotkania z przedstawicielami różnych zawodów, wyjścia do zakładów pracy, spotkania z doradcą zawodowym*	doradca zawodowy, wychowawcy klas, nauczyciele, wychowawcy świetlicy i internatu	według planów klasowych
	Organizacja zajęć rozwijających zainteresowania w świetlicy i internacie	uczestnictwo w wybranym kole zainteresowań według własnych preferencji	wychowawcy świetlicy i internatu, pedagog, psycholog	wrzesień 2021 według programów

* organizacja wyjść, imprez itp. zależy od wytycznych przeciwepidemicznych Głównego Inspektora Sanitarnego, Ministerstwa Zdrowia i Ministerstwa Edukacji Narodowej

OBSZAR KULTURA - wartości, normy, wzory zachowań

TREŚCI	ZADANIA	SPOSÓB REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	TERMIN REALIZACJI
KSZTAŁTOWANIE OSOBOWOŚCI UCZNIÓW 1. Kształtowanie systemu wartości 2. Zapobieganie dyskryminacji uczniów z uwagi na ich niepełnosprawność	Edukacja uczniów – kształtowanie postaw moralnie pożądanych, odróżnianie dobra od zła	bieżąca praca z uczniem, zajęcia edukacyjne, rewalidacyjne, specjalistyczne i opiekuńczo - wychowawcze, wyjścia, wycieczki*	wychowawcy, nauczyciele, specjaliści, wychowawcy świetlicy i internatu	na bieżąco według planów klasowych

<p>3. Wychowanie do wrażliwości na prawdę i dobro . Kształtowanie właściwych postaw szlachetności, zaangażowania społecznego i dbałości o zdrowie.</p>	<p>Zapoznanie z prawami osób niepełnosprawnych – zapisy Konwencji o Prawach Osób Niepełnosprawnych</p>	<p>zajęcia tematyczne, zajęcia edukacyjne, zajęcia specjalistyczne</p>	<p>wychowawcy klas, nauczyciele, psycholog, pedagog, wychowawcy świetlicy i internatu</p>	<p>według planów klasowych</p>
<p>4. Rozwijanie samodzielności, kreatywności i innowacyjności uczniów</p>	<p>Uświadomienie uczniom ich ograniczeń wynikających z ich niepełnosprawności</p>	<p>zajęcia tematyczne, rozmowy indywidualne, uczestnictwo w inicjatywach mających na celu zapobieganie dyskryminacji, kształtujących postawę tolerancji</p>	<p>wychowawcy klas, nauczyciele, psycholog , pedagog, wychowawcy świetlicy i internatu</p>	<p>według planów klasowych</p>
	<p>Trening umiejętności społecznych: - eliminowanie zachowań nieakceptowanych społecznie, - ćwiczenia sytuacji kształcących umiejętności podejmowania decyzji, - ćwiczenia w rozwiązywaniu sytuacji trudnych, poszukiwaniu sposobów zwracania się o pomoc, - uczenie kompetencji społecznych</p>	<p>zajęcia edukacyjne, rewalidacyjne, specjalistyczne, opiekuńczo - wychowawcze</p>	<p>wychowawcy klas, nauczyciele, psycholog, pedagog, wychowawcy świetlicy i internatu</p>	<p>na bieżąco, Według planów klasowych</p>
	<p>Rozwijanie zainteresowań i uzdolnień uczniów</p> <p>Wspieranie uczniów w rozpoznawaniu własnych predyspozycji i określaniu drogi dalszej edukacji</p>	<p>bieżąca praca z uczniem, zajęcia edukacyjne, rewalidacyjne, specjalistyczne, zajęcia rozwijające zainteresowania w świetlicy i internacie</p>	<p>wychowawcy klas, nauczyciele, specjaliści, wychowawcy świetlicy i internatu</p>	<p>według planów klasowych, harmonogramu zajęć rozwijających zainteresowania w świetlicy i internacie</p>

	Rozwijanie samodzielności w planowaniu wydatków	bieżąca praca z uczniem, zajęcia edukacyjne, rewalidacyjne, specjalistyczne, opiekuńczo - wychowawcze	wychowawcy klas, nauczyciele, specjaliści, wychowawcy świetlicy i internatu	według planów pracy, na bieżąco
KSZTAŁTOWANIE SZACUNKU DO WŁASNEGO PAŃSTWA 1. Poznawanie własnego regionu, państwa, tradycji oraz instytucji i organizacji związanych z kulturą 2. Rozumienie przynależności do kraju, regionu i narodu 3. Uczenie tolerancji dla innych kultur	Rozwijanie szacunku do własnego państwa, symboli i barw narodowych, miejsc pamięci narodowej	zajęcia tematyczne	wychowawcy klas, nauczyciele, wychowawcy świetlicy i internatu	według planów klasowych
		udział w uroczystościach z okazji świąt narodowych*	koordynatorzy, organizatorzy	według harmonogramu uroczystości szkolnych według ofert
		wycieczki z przewodnikiem, lekcje muzealne, wyjścia do miejsc pamięci narodowej*	wychowawcy klas, nauczyciele przedmiotowi, organizatorzy	według planów klasowych, według ofert

OBSZAR: BEZPIECZEŃSTWO - profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)

TREŚCI	ZADANIA	SPOSÓB REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	TERMIN REALIZACJI
ZAPOBIEGANIE NIEBEZPIECZNYM SYTUACJOM W SZKOLE I POZA NIĄ 1. Zapobieganie sytuacjom ryzykownym	Poznanie, utrwalenie podstawowych zasad bezpieczeństwa w różnych sytuacjach	zapoznanie z regulaminami BHP obowiązującymi na terenie SOSW	wychowawcy klas, nauczyciele, wychowawcy świetlicy i internatu	wrzesień 2021
		udział w apelach : „Bezpieczne ferie”, „Bezpieczne wakacje”	wychowawcy klas, nauczyciele, koordynatorzy	styczeń 2022 czerwiec 2022
		zajęcia tematyczne	wychowawcy klas, nauczyciele, wychowawcy świetlicy i internatu	według planów klasowych
	Uwrażliwienie na zawieranie kontaktów z nieznanymi, przedstawienie zagrożeń (wychodzenie z obcymi, przekazywanie danych personalnych,	bieżąca praca z uczniem, zajęcia edukacyjne, rewalidacyjne, specjalistyczne, opiekuńczo - wychowawcze	wychowawcy klas, pedagodzy psycholog, wychowawcy świetlicy i internatu	według planów klasowych na bieżąco w miarę potrzeb

	przyjmowanie prezentów)			
	Poznanie, utrwalenie przepisów ruchu drogowego	bieżąca praca z uczniem, zajęcia edukacyjne, rewalidacyjne, specjalistyczne, opiekuńczo-wychowawcze	wychowawcy klas, nauczyciele, wychowawcy świetlicy i internatu	wrzesień 2021 na bieżąco
	Poznanie, utrwalenie podstawowych zasad udzielania pierwszej pomocy	bieżąca praca z uczniem, zajęcia edukacyjne, rewalidacyjne, specjalistyczne, opiekuńczo-wychowawcze	wychowawcy klas, nauczyciele, wychowawcy świetlicy i internatu, pielęgniarka szkolna	wrzesień 2021 na bieżąco
	Nauka reagowania w sytuacjach zagrożenia zdrowia i życia	bieżąca praca z uczniem, zajęcia edukacyjne, rewalidacyjne, specjalistyczne, opiekuńczo-wychowawcze	wychowawcy klas, nauczyciele, wychowawcy świetlicy i internatu, pielęgniarka szkolna	wrzesień - październik 2021 na bieżąco
PRZECIWDZIAŁANIE AGRESJI I PRZEMOCY RÓWIEŚNICZEJ	Edukacja uczniów - nauka radzenia sobie z przemocą rówieśniczą w szkole i poza nią oraz kontroli własnych emocji i zachowań	organizacja opieki psychologiczno - pedagogicznej na terenie szkoły i internatu	pedagog, psycholog	wrzesień 2021 - czerwiec 2022 na bieżąco w miarę potrzeb
		organizacja spotkań z przedstawicielami Policji, Straży Miejskiej*	koordynatorzy, pedagog, psycholog	według harmonogramu w miarę potrzeb
		organizacja dyżurów nauczycieli podczas przerw śródlekcyjnych	zespół opracowujący dyżury nauczycieli	według harmonogramu
ROZWIJANIE KOMPETENCJI CYFROWYCH I BEZPIECZEŃSTWO W CYBERPRZESTRZENI	Edukacja uczniów - wdrażanie do korzystania z nowych technologii oraz w zakresie bezpiecznego korzystania z Internetu i urządzeń mobilnych	bieżąca praca z uczniem, zajęcia tematyczne, zajęcia edukacyjne, rewalidacyjne, specjalistyczne, opiekuńczo-wychowawcze	wychowawcy klas, nauczyciele, wychowawcy świetlicy i internatu	według planów klasowych na bieżąco
	Przekazywanie informacji na temat zasad bezpiecznego korzystania z technologii informacyjno – komunikacyjnych	zajęcia tematyczne, prezentacja filmów edukacyjnych, organizacja spotkań z policją*,	wychowawcy klas, nauczyciele, pedagog, psycholog, wychowawcy świetlicy i internatu	według planów klasowych według potrzeb

	<p>Wdrażanie do:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zachowania ostrożności w zawieraniu wirtualnych znajomości - dbałości o ochronę danych personalnych podczas korzystania z Internetu - przestrzeganie zasad bezpieczeństwa w trakcie kształcenia na odległość 	<p>zajęcia dotyczące przeciwdziałania przemocy w Internecie</p>		
<p>ZAPOBIEGANIE ZACHOWANIOM RYZYKOWNYM ORAZ PRZECIWDZIAŁANIE UZALEŻNIENIOM OD:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nikotyny • narkotyków • alkoholu • dopalaczy w tym nowoczesnych środków odurzających • napojów energetycznych • gier komputerowych, Internetu, telefonów komórkowych 	<p>Edukacja uczniów – kształtowanie świadomości negatywnego działania środków uzależniających</p>	<p>zajęcia edukacyjne, opiekuńczo - wychowawcze, specjalistyczne, udział w kampaniach społecznościowych według ofert, realizacja programów w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych lub Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii</p>	<p>wychowawcy, nauczyciele pedagog, psycholog szkolny, koordynatorzy programów, pielęgniarka szkolna, wychowawcy świetlicy i internatu</p>	<p>według planów klasowych, według harmonogramu i ofert na bieżąco</p>
	<p>Przeciwdziałanie wagarom, samowolnemu opuszczeniu szkoły, spóźnieniom</p>	<p>monitorowanie frekwencji uczniów</p>	<p>dyrektor, wicedyrektorzy, pedagog, wychowawcy klas</p>	<p>co miesiąc przez cały rok szkolny; na bieżąco</p>
		<p>natychmiastowe zgłaszanie uciezek do pedagoga, psychologa</p>	<p>nauczyciele, uczniowie, pracownicy szkoły</p>	<p>na bieżąco</p>
	<p>wzmocnienie dyżurów nauczycieli</p>	<p>wicedyrektor, pedagog, psycholog</p>	<p>w miarę potrzeb</p>	

	Realizacja programów rekomendowanych	realizacja programów „Spójrz inaczej” i „Przyjaciele Zippiego”	pedagog, wychowawcy klas	według harmonogramu
	Współpraca z instytucjami wspomagającymi pracę szkoły (Policja, Straż Miejska, Sąd Rodzinny, Ośrodki Pomocy Społecznej)	informowanie o sytuacjach trudnych	wicedyrektor, psycholog, pedagog, wychowawcy klas, świetlicy i internatu	na bieżąco w miarę potrzeb
	Wsparcie i pomoc specjalistyczna w przypadku zdiagnozowania uzależnień	spotkania z psychologiem i pedagogiem szkolnym	wychowawcy klas i internatu, pedagog, psycholog	według harmonogramu w miarę potrzeb

* organizacja wyjść, imprez itp. zależy od wytycznych przeciwepidemicznych Głównego Inspektora Sanitarnego, Ministerstwa Zdrowia i Ministerstwa Edukacji Narodowej

OBSZAR: ZINTEGROWANE DZIAŁANIA NAUCZYCIELI ORAZ WSPÓLPRACA Z RODZICAMI

TREŚCI	ZADANIA	SPOSÓB REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	TERMIN REALIZACJI
PARTNERSTWO RODZICÓW I SZKOŁY W ZAKRESIE WYCHOWANIA I EDUKACJI	Rozpoznawanie oczekiwań rodziców dotyczących funkcjonowania szkoły, inspirowanie do zgłaszania inicjatyw	rozmowy, ankiety, zeszyty korespondencji	wychowawcy klas, wychowawcy świetlicy i internatu, psycholog, pedagog	wrzesień 2021 systematycznie
	Zapoznanie rodziców z działalnością statutową szkoły, podstawowymi dokumentami, przepisami prawa oświatowego, planowanymi działaniami	zebrania z dyrektorem, wychowawcą, informacje na stronie internetowej, tablicy ogłoszeń	dyrektorzy, wychowawcy klas, psycholog, pedagog	wrzesień 2021 systematycznie
	Przekazywanie informacji o postępach i trudnościach dziecka, ustalanie sposobów ich przezwycięzania	rozmowy indywidualne, udział w zebraniach zespołów dokonujących wielospecjalistycznej oceny poziomu	wychowawcy klas, nauczyciele, specjaliści, wychowawcy internatu, psycholog, pedagog	systematycznie

		funkcjonowania ucznia		
	Doskonalenie kompetencji wychowawczych rodziców	szkolenia dla rodziców*	pedagog , psycholog szkolny, wychowawcy klas, nauczyciele	według harmonogramu według potrzeb
	Inspirowanie rodziców do aktywnego włączania się w życie szkoły: <ul style="list-style-type: none"> • włączanie rodziców do uczestniczenia i pomocy w organizowaniu imprez klasowych i szkolnych, • pomoc w organizacji wycieczek, biwaków, realizacji projektów, • włączanie rodziców jako partnerów w działania edukacyjne, wychowawcze i profilaktyczne 	wybory rady rodziców (klasy, szkoły) zebrania z rodzicami, wykonywanie przydzielonych zadań (gromadzenie rekwizytów, zakupy, przygotowanie poczęstunku, przygotowywanie przedstawień, koncertów, pomoc w opiece nad dziećmi)	wychowawcy klas, wychowawcy świetlicy i internatu, zespoły nauczycieli, psycholog, pedagog	wg planów klasowych, harmonogramu uroczystości i wycieczek
	Współpraca z rodzicami w zakresie samodzielności ucznia w życiu codziennym	rozmowy indywidualne z rodzicami, konsultacje z wychowawcami	wychowawcy klas, wychowawcy świetlicy i internatu, zespoły nauczycieli, psycholog, pedagog	na bieżąco
	Wdrażanie rodziców do korzystania z platformy Microsoft Office 365 oraz dziennika elektronicznego.	usprawnianie komunikacji w okresie reżimu sanitarnego z uwagi na epidemię koronawirusa oraz kształcenia na odległość	wychowawcy klas, wychowawcy internatu, nauczyciel informatyki	według potrzeb

* organizacja wyjść, imprez itp. zależy od wytycznych przeciwepidemicznych Głównego Inspektora Sanitarnego, Ministerstwa Zdrowia i Ministerstwa Edukacji Narodowej

FORMY PRACY

- praca indywidualna,
- praca w grupach,
- praca w zespołach

SPOSOBY REALIZACJI, ZASTOSOWANE METODY

- zajęcia warsztatowe,
- pogadanka,
- dyskusje,
- zajęcia aktywizujące,
- konkursy, quizy,
- apele,
- przedstawienia,
- wycieczki, wyjścia,
- pogadanka wizualna, gazetki informacyjne, plakaty, ulotki informacyjne, wystawy i projekty,
- zajęcia lekcyjne,
- wizyty patronażowe w domu wychowanka
- wolontariat uczniowski

ZADANIA NAUCZYCIELI:

- zwracanie szczególnej uwagi podczas dyżurów na miejsca tzw. podwyższonego ryzyka: toalety, schody, szatnia, wejście do szkoły, boisko, itp.,
- informowanie na bieżąco wychowawców o niewłaściwym zachowaniu ich wychowanków zarówno przez nauczycieli dyżurujących jak pozostałych nauczycieli i pracowników szkoły,
- wdrażanie do świadomego unikania zagrożeń oraz kształtowanie umiejętności odmawiania i negocjacji,
- dawanie przykładów sumienności, umiejętności rozwiązywania konfliktów, radzenia sobie w trudnych sytuacjach.

ZADANIA WYCHOWAWCÓW KLAS:

- pomoc uczniom w rozwiązywaniu trudności życiowych i rodzinnych, uruchomienie akcji informacyjnej mającej na celu uświadomienie uczniom możliwości zwrócenia się z problemem do konkretnej osoby w szkole: wychowawcy, pedagoga, rzecznika praw ucznia, dyrektora szkoły,
- podnoszenie poziomu kultury osobistej uczniów- godziny wychowawcze dotyczące zachowania się w stosunku do rówieśników, osób dorosłych, w miejscach publicznych (kino, teatr, itp.),
- współpraca z rodziną- inicjowanie spotkań mających na celu omawianie problemów wysuwanych przez rodziców, np. wywiadówki profilaktyczne,
- realizacja programów profilaktycznych dotyczących palenia tytoniu i picia alkoholu, rozwijania umiejętności interpersonalnych,
- wprowadzanie zajęć redukujących napięcie, relaksacyjnych, zajęć śródlekcyjnych,
- kształtowanie postaw poszanowania mienia wspólnego, dbałości o estetykę klasy, szkoły i otoczenia.,
- systematyczne informowanie rodziców o postępach w nauce i zachowaniu ich dzieci,
- pomoc w poznawaniu samego siebie i kształtowaniu pożądanego systemu wartości.

ZADANIA PSYCHOLOGA, PEDAGOGA SZKOLNEGO:

- pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych,
- wprowadzanie zewnętrznych programów profilaktycznych
- organizowanie pogadarek, prelekcji dla uczniów z udziałem przedstawicieli policji, straży miejskiej
- pedagogizacja rodziców

ZADANIA RODZICÓW:

Mając na uwadze, że wychowanie dzieci to główne zadanie rodziców, a nauczyciele wspierają ich w dziedzinie wychowania, ustalono następujące zadania profilaktyczne dla rodziców :

- każdy rodzic czuwa nad tym, aby jego dziecko wykazywało właściwą kulturę osobistą oraz sumiennie realizowało obowiązek szkolny;
- rodzice utrzymują regularny kontakt z wychowawcą klasy, a w razie potrzeby z pedagogiem szkolnym bądź dyrektorem /wicedyrektorem szkoły w celu zapobiegania niewłaściwym zachowaniom;
- rodzice biorą udział w przedsięwzięciach organizowanych przez szkołę mających na celu doskonalenie metod wychowawczych;
- rodzice uczniów sprawiających szczególne trudności wychowawcze winni kontaktować się ze szkołą w każdym przypadku stwierdzenia naruszenia obowiązujących norm i zasad oraz wspólnie znajdować sposoby rozwiązywania problemów;

BEZPIECZEŃSTWO UCZNIÓW

W szkole działa system monitoringu wizyjnego.

Zasady wykorzystania zapisów z monitoringu:

1. System monitoringu wizyjnego ma na celu zwiększenie poczucia bezpieczeństwa, kontrolę zachowania i zdrowia uczniów.
2. System monitoringu ma służyć podejmowaniu działań interwencyjnych.
3. Zapis w systemie monitoringu może być wykorzystany podczas stosowania konsekwencji przewidzianych w Statucie Szkoły.
4. W sytuacji pobicia, stosowania przemocy, kradzieży, uszkodzenia mienia itp. zapis w systemie zostanie wykorzystany do podjęcia odpowiednich działań przez Dyrektora Szkoły, wychowawców i nauczycieli oraz funkcjonariuszy Policji.

PARTNERZY

- Rodzice
- Stowarzyszenie na Rzecz Integracji z Dziećmi i Młodzieżą Niepełnosprawną „Wszyscy Razem”
- Poradnie psychologiczno-pedagogiczne
- Komenda Miejska Policji – Wydział ds. Nietletnich i Wydział Ruchu Drogowego
- Straż Miejska
- Sąd Rodzinny
- Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
- MOPS, GOPS
- Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna
- Poradnia Zdrowia Psychicznego
- Domy Dziecka

- Biblioteki
- MDK, ZDK
- Wydział Oświaty UM
- Wydział Kultury i Sportu
- Wydział Spraw Obywatelskich i Zarządzania Kryzysowego
- inne w miarę potrzeb

WYKAZ LITERATURY DLA:

NAUCZYCIELA	RODZICA	UCZNIĄ
<ul style="list-style-type: none"> • Jak to robią najlepsi nauczyciele, AnetteBreaux, ToddWhitaker, wyd. Fraszka Edukacyjna • Dziecko nadpobudliwe w szkole. Poradnik dla nauczycieli, wychowawców i rodziców. Ewa Góralczyk, wyd. Fraszka Edukacyjna • Co nauczyciel wiedzieć powinien. Poradnik nauczyciela, wychowawcy, pedagoga. Winter M.: Zespół Aspergera. wyd. Fraszka Edukacyjna 	<ul style="list-style-type: none"> • Dziecko nadpobudliwe w szkole. Poradnik dla nauczycieli, wychowawców i rodziców. Ewa Góralczyk, wyd. Fraszka Edukacyjna • Kiedy pozwolić, kiedy zabronić, • Być rodzicem - to takie proste!. Marcin Przewoźnik, Maria Szarf, wyd. POBLICAT • 10 rzeczy, o których chciałoby ci powiedzieć dziecko z autyzmem. Nothbom E. wyd. Świat Książki • Kevin Steede, 10 błędów popełnianych przez dobrych rodziców, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 2007 • M. Załusińska, W. Malinowski, Trening umiejętności wychowawczych. Dla rodziców i specjalistów, wyd. P.G, Sopot 2016 • P. C. Kendall, Zaburzenia okresu dzieciństwa i adolescencji. Techniki terapeutyczne dla profesjonalistów i rodziców, Sopot 2015 • L. A. Reddy, Rozwijanie umiejętności społecznych dziecka, wyd. PWN, W-wa 2015 • Kołakowski, A. Pisula, Sposób na trudne dziecko. Przyjazna terapia behawioralna, Sopot 2009/2011 	<ul style="list-style-type: none"> • Gry w klasy, Carola von Kessel, wyd. DEMART • Kuba i Buba czyli awantura do kwadratu. Grzegorz Kasdepke, wyd. Literatura

EWALUACJA

W ewaluacji uwzględnia się opinię uczniów, rodziców i nauczycieli.
Sposobami oceny założonych celów będą:

1. Analiza dokumentów:
  - program wychowawczo – profilaktyczny, plany wychowawczo - profilaktyczne poszczególnych klas,
  - księga protokołów Rady Pedagogicznej,
  - dzienniki lekcyjne
2. Ankiety lub wywiad skierowane do:
  - uczniów,
  - nauczycieli,
  - rodziców
3. Dane pozyskane z obserwacji funkcjonowania placówki

Program Wychowawczo - Profilaktyczny Szkoły Podstawowej Nr 11 Specjalnej został uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną w dniu 24.09.2021 r.